

Suvestinė redakcija nuo 2023-10-20

Vilniaus „Taikos“ progimnazijos direktoriaus 2023 m. spalio 20 d. įsakymas Nr. V-90.

PATVIRTINTA
Vilniaus „Taikos“ progimnazijos
direktoriaus 2022 m. kovo 2 d.
įsakymu Nr. V-47

**VILNIAUS „TAIKOS“ PROGIMNAZIJS
PAMOKOS STEBĖJIMO TVARKOS
APRAŠAS**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pamokos stebėjimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Vilniaus „Taikos“ progimnazijos pamokų stebėjimo tvarką, vertinimo kriterijus, stebėtos pamokos aptarimą.

2. Progimnazijoje pamokas stebi direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui pagal iš anksto numatytą ir paskelbtą grafiką, gali būti pasitelkiamas metodinės grupės pirmininkas, metodinė taryba. Pamokos gali būti stebimos atsiradus nenumatytam poreikiui, kaip pagalba mokytojui. Pamokas gali stebėti ir mokytojai - kolegos, dalydamiesi patirtimi, mokydamiesi bendradarbiaujant.

3. Pamokų stebėjimo tikslas – gerinti pamokos kokybę (stebint planingai ir sistemingai), tobulinant ugdymo procesą; mokytis dalijantis gerąja patirtimi, teikiant mokytojams pagalbą vieni kitiems, mokytojams gaunant grįžtamąjį ryšį.

II SKYRIUS

PAMOKOS STEBĖJIMO IR JOS APTARIMO TAISYKLĖS

4. Stebėjimo darbotvarkė mokytojui turi būti aiški ir suprantama: kodėl ši pamoka yra stebima; koks buvo numatytas tikslas.

5. Procedūros turi būti aiškios ir suprantamos tiek stebėtojui, tiek ir stebimajam: išlaikomas lygiateisiškumo principas, laikomasi mandagumo taisyklių; susitariama, koks stebėtojo vaidmuo/vieta klasėje, kada ir kur bus aptarta pamoka. Aptarus pamoką drauge numatomos tobulinimosi galimybės bei kryptys.

5.1. Stebėtojas pamoką stebi kryptingai ir tikslingai; pildo pamokos stebėjimo formą (1 priedas), ar mokytojų atestacijos nuostatų 5 priedą; supažindina mokytoją su vertinimo kriterijais; susipažįsta su mokytojo pateikta informacija apie pamoką bei klasę, grupę; pateikia pamokos vertinimą, akcentuodamas jos stipriąsias puses bei įvardydamas tobulintinas. Stebėtojas turi būti objektyvus.

5.2. Mokytojas: pateikia stebėtojui pamokos planą (2 priedas), pamokos vietą programoje; apibūdina klasę, grupę. Pamokos aptarimo metu prieš išklausdamas stebėtojo vertinimą, įsivertina vestą pamoką, aptardamas stipriąsias bei silpnąsias puses. Mokytojas susipažįsta su užpildyta pamokos stebėjimo forma bei joje pasirašo.

III SKYRIUS

PAMOKOS VERTINIMO KRITERIJAI

6. Stebėjimo kriterijai:

Stebėjimo kriterijai	Požymiai
Pamokos planavimas ir organizavimas	
Mokymosi uždavinio kėlimas ir apibrėžtumas (veikla, sąlygos, kriterijai)	Numato konkretų (-čius) ir aiškų (-ius) pamokos uždavinį (-ius) (veikla, sąlygos, kriterijai), kuris (-ie) siejamas su mokinių rezultatais ir vertinimu. Planuodamas ugdymo turinį mokytojas yra išsiaiškinęs/aiškinasi mokinių mokymosi poreikius ir pasiekimus.
Aiški pamokos struktūra	Pamokos struktūrinės dalys aiškiai pastebimos, susietos, nuoseklios, sudaro visumą. Darbo etapai yra gerai parengti.
Tinkamas mokymo medžiagos parinkimas	Mokymo medžiaga tikslingai parinkta ir orientuota į pamokos uždavinio įgyvendinimą, siejama su mokinių patirtimi ir turimomis žiniomis, interesais, kasdienybe bei kitais mokomaisiais dalykais.
Suprantamas ir aiškus ugdymo turinio perteikimas	Mokomoji medžiaga išdėstoma aiškiai ir suprantamai, užduotys, nurodymai formuluojami tinkamai, atsižvelgiant į mokinių amžių, poreikius ir galimybes. Akademines žinias ir specifinius gebėjimus susieja su mokinių bendrųjų gebėjimų ugdymu.
Tinkamas metodų parinkimas	Tikslingai taiko įvairius mokymosi metodus, orientuotus į pamokos uždavinio įgyvendinimą, padedančius mokiniams įsisavinti mokomąją medžiagą: padeda mokiniui mokytis, aktyvina mokinį, ugdo mokymosi uždavinyje numatytus gebėjimus, sudaro sąlygas mokinių saviraiškai ir kūrybiškumui plėtoti. Taiko juos, atsižvelgdamas į mokinių amžių, lyties, socialinius, kultūrinius skirtumus, pasirengimą, poreikius, mokymosi stilių ypatumus ir pažinimo dėsningumus. Parenka ir lanksčiai taiko įvairias mokymo ir mokymosi strategijas, skatinančias mokinius savarankiškai mokytis, kelti sau mokymosi tikslus, ieškoti alternatyvių sprendimų, priimti atsakomybę už savo mokymąsi bei savarankiškai siekti ugdymosi tikslų.

Užduočių, priemonių ir ugdymo metodų dermė	Tinkamai parinktos užduotys, priemonės ir metodai, padedančios įgyvendinti pamokos uždavinį.
Geras laiko planavimas, panaudojimo racionalumas ir veiksmingumas	Gera laiko vadyba, laikas tinkamai išnaudojamas pamokoje.
Nuosekli pamokos eiga	Pamokos eiga nuosekli ir logiška. Sklandūs pamokos perėjimai.
Tinkamas mokymo tempas	Mokymo tempas sudaro galimybę kiekvienam mokiniui mokytis pagal gebėjimus. Derina mokymo krūvius su mokinių galiomis.
Mokinių motyvacijos palaikymas ir stiprinimas	Geba sudominti mokinius, palaikyti aukštą mokymosi motyvaciją, juos pagiriant, skatinant. Pamatomas kiekvienas mokinys, padrašinamas, pripažįstami net menkiausi mokinio pasiekimai.
Tikslingas, diferencijuotas namų darbų užduočių skyrimas, susietas su veiklomis pamokoje	Namų darbų apimtys ir tikslingumas siejamas su darbu klasėje bei mokinių gebėjimais. Pamokos rezultatai siejami su tolesniu mokymu ir mokymusi.
Mokymasis	
Aktyvus mokinių dalyvavimas pamokoje	Mokymosi procesas vyksta visą pamoką.
Gebėjimas savarankiškai atlikti užduotis	Mokiniai savarankiškai atlieka užduotis, patikrina ir taiso savo darbo rezultatus.
Gebėjimas vertinti savo mokymąsi ir įvardyti sunkumus	Mokiniai įvardija išmokus dalykus, išskylančius mokymosi sunkumus.
Pagalba mokiniui	
Pagalbos teikimas atskiriems, įvairių poreikių turintiems mokiniams	Mokytojas nuolat teikia pagalbą mokiniams, atsižvelgdamas į jų poreikius (turintiems specialiųjų poreikių, gabiems, turintiems mokymosi sunkumų, elgesio sutrikimų).
Užduočių parinkimas ir jų diferencijavimas (ir individualizavimas) pagal mokinių poreikius ir galias	Geba pritaikyti ugdomąją aplinką įvairių poreikių mokinių veiklai skatinti. Mokiniai daro pažangą pagal savo galimybes. Pamokoje skirtingų gebėjimų mokiniams keliami skirtingi mokymosi tikslai. Skiriamos skirtingo sudėtingumo užduotys, ir jos diferencijuojamos pagal mokinių poreikius ir galias.
Santykiai, klasės valdymas	

Atmosfera klasėje palanki mokytis, nebijoma klysti	Atmosfera klasėje rami, vyrauja pagarba, nėra įtampos, baimės. Teigiamas požiūris į klaidas: klaidos vertinamos kaip mokymosi galimybės, suteikiama galimybė mokiniams pasitaisyti.
Vyrauja pagarbūs mokinių tarpusavio santykiai, mokinių ir mokytojo santykiai	Mokinių tarpusavio santykiuose bei mokinių ir mokytojų santykiuose vyrauja mandagus bendravimo tonas, mokiniams leidžiama pasisakyti, jie išklausomi, mokiniai skatinami klausytis vienas kito. Kuriama ugdomoji aplinka ir mikroklimatas, užtikrinantys mokinių sveikatą ir saugumą, skatinantys mokinius bendrauti ir bendradarbiauti.
Tvarkos ir drausmės palaikymas bei elgesio problemų sprendimas	Valdo klasėje vykstančius procesus. Į trukdžius reaguojama deramai ir veiksmingai.
Mokymosi aplinka	
Informacijos šaltinių ir mokymosi priemonių tinkamumas ir panaudojimo veiksmingumas	Ugdymui naudojami informaciniai šaltiniai, mokymosi priemonės parinkti ir parengti naudojimui iš anksto. Mokymo(si) išteklių naudojami tiksliai.
Tikslingas informacinių komunikacinių technologijų panaudojimas	Informacinių technologijų panaudojimas padeda mokiniams įsisavinti mokomąją medžiagą, veiksmingai panaudojamos.
Erdvių pritaikymas ir naudojimas ugdymo procesui	Racionaliai išnaudojamos erdvės.
Vertinimas	
Vertinimo kriterijų aiškumas	Užduočių atlikimo kriterijai aiškūs. Mokinių pasiekimai lyginami su iškelto uždaviniu.
Kiekvieno mokinio matymas, grįžimas prie nesuprastų dalykų; klaidų taisymas	Mokytojas nuolat stebi mokinių veiklą, į mokymąsi įtraukiami visi mokiniai, nurodo, kuometis ir kur rasti medžiagos taisant klaidas.
Tinkamai parinkti formuojamojo vertinimo taikymo būdai kompetencijoms ir pažangumui vertinti	Mokiniai nuolat gauna grįžtamąją informaciją apie pasiekimus ir padarytą pažangą. Vertinimas atliekamas tiksliai, atsižvelgiant į įvairių jų veiklą. Mokiniais pateikiama aiški ir suprantama vertinimo informacija, padedanti jiems tobulinti veiklą ir plėtoti mokymąsi. Vertinimo rezultatus naudoja planuodamas ir koreguodamas tolesnę ugdomąją veiklą.

Mokymo(si) uždavinio įgyvendinimo pa(si)tikrinimas	Apibendrinamas pamoką mokytojas grįžta prie išsikelto uždavinio, patikrinama su mokymosi uždavinyje įvardytais kriterijais.
Pamokos rezultatų apibendrinimas, aptarimas, įsivertinimas, tikrinimas, kiek mokiniai suprato ar ko išmoko	Mokiniai reflektuoja, ar pasiekė pamokos uždavinį.

Punkto pakeitimai:

Vilniaus „Taikos“ progimnazijos direktoriaus 2023 m. spalio 20 d. įsakymas Nr. V-90.

7. Pamokos kokybės požymiai:

7.1. vadovavimas klasei, grupei; mokymuisi palankus mikroklimatas;

7.2. motyvacijos skatinimas;

7.3. aiškumas ir struktūruotumas;

7.4. orientavimasis į mokinius, į jų kompetencijas; mokymas remiantis mokinių patirtimi;

7.5. mokinių savarankiškumas; aktyvumas, jų aktyvinimas;

7.6. mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymas;

7.7. orientavimasis į poveikį;

7.8. pagalbos įvairių poreikių mokiniams tinkamumas;

7.9. metodų įvairovė;

7.10. tinkamas mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas.

III SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

8. Šis Aprašas įsigalioja nuo jo patvirtinimo dienos.

9. Progimnazijos mokytojai turi būti susipažinę su Aprašo nuostatomis.

10. Pasikeitus pamokos stebėjimo ar pamokos struktūros reikalavimams, Aprašas gali būti keičiamas ar tikslinamas.

PAMOKOS STEBĖJIMO FORMA
VILNIAUS „TAIKOS“ PROGIMNAZIJA

Mokytojas _____

(Vardas ir pavardė)

Vertintojas _____

(Vardas ir pavardė)

Turima kvalifikacinė kategorija _____

Turima kvalifikacinė kategorija _____

Data _____

Klasė _____

Pamokos tema _____

Stebimi mokytojo veiklos pamokoje aspektai		Labai gerai	Gerai	Patenkina -mai	Reikia tobulinti
		Pažymėti (+)			
1	Mokymosi uždavinio kėlimas ir apibrėžtumas				
2	Aiški pamokos struktūra				
3	Kompetencijų ugdymas				

4	Tinkamas metodų parinkimas				
5	Užduočių, priemonių ir ugdymo metodų dermė				
6	Ugdymo turinio atskleidimas				
7	Pagalba mokiniui				
8	Tikslingas, diferencijuotas namų darbų skyrimas, susietas su veiklomis pamokoje				

9	Santykiai, klasės valdymas				
10	Laiko planavimas, panaudojimo racionalumas ir veiksmingumas				
11	Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas				

Stebėtojo pasiūlymai:

1.
2.

Stebėtojas:

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

Mokytojas:

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

Mokytojo pastabos:

Priedo pakeitimai:

Vilniaus „Taikos“ progimnazijos direktoriaus 2023 m. spalio 20 d. įsakymas Nr. V-90.

„Vilniaus „Taikos“ progimnazijos
Pamokos stebėjimo tvarkos aprašo
2 priedas

PAMOKOS PLANAS

Mokykla	
Mokytojas	
Dalykas, klasė	
Pamokos tema	
Pamokos turinys	
Mokymosi uždaviniai	
Kompetencijos	
Metodai	
Priemonės	
Klasės pasirengimas SUP mokiniai	
Mokinių motyvacija	
Mokomoji veikla (pagrindinė pamokos dalis)	
Kartojimo klausimai	
Tarpiniai apžvalginiai klausimai	
Mokymosi rezultatų įvertinimas	
Namų darbų skyrimas	
Įvertinimas	
Refleksija	

Pastaba: nurodytos plano struktūrinės dalys yra rekomenduojamos. Mokytojas pagal pamokos turinį gali keisti pamokos plano struktūrinės dalis.

Priedo pakeitimai:

Vilniaus „Taikos“ progimnazijos direktoriaus 2023 m. spalio 20 d. įsakymas Nr. V-90.